

Kirsten Meijer is gedragstherapeut voor katten. Ze is aangesloten bij Tinley Gedragstherapie voor Dieren en schrijft regelmatig artikelen over kattengedrag op basis van wetenschappelijke inzichten en ervaringen uit de praktijk.

Mijn kat is plots een duivel geworden!

Er zijn verschillende vormen van agressie bij katten. Vaak is er een duidelijke reden om agressie in te zetten. De kat heeft bijvoorbeeld als kitten geleerd met handen en voeten te spelen en blijft als volwassen kat handen en voeten aanvallen. Het kan ook zijn dat de kat wil eten en slaat naar de benen van de eigenaar omdat het niet snel genoeg gaat. Of de kat zit met platte oren en grote pupillen in een hoek te blazen naar een andere kat omdat hij angstig is. Er is echter een vorm van agressie waarbij het voor de eigenaar vaak lastig is om een directe aanleiding te benoemen waarom de kat zo plotseling agressief reageert. De kat is plots een duivel geworden en reageert heel agressief naar eigenaar of naar een andere kat in huis. Redirectie- of omgerichte agressie is hier regelmatig de oorzaak van. Dit artikel gaat over deze vorm van agressie.

Redirectie-agressie vindt plaats wanneer de kat zijn agressieve gedrag niet kan uitvoeren naar zijn eerste doel, maar 'zich afreageert' op een kat of persoon die in de buurt aanwezig is. Anders gezegd: de kat maakt iets mee, ziet iets, hoort iets, ruikt iets waardoor hij in een agressieve staat komt. Hij kan de agressie echter niet uiten naar datgene wat hem agressief maakt en hij reageert zich daarom af op degene die hem benaderd of aanraakt. Dit kan een mens, kat of een hond zijn. De directe aanleiding is vaak niet meer zichtbaar voor de eigenaar en daardoor is de agressie die vervolgens geuit wordt, een complete verrassing voor degene die aangevallen wordt. De aanval kan ernstige verwondingen tot gevolg hebben. Wat verwarrend kan zijn, is dat redirectie-agressie ook tussen twee bevriende katten kan voorkomen. Je verwacht als eigenaar dan geen agressief gedrag tussen de katten.

Het kan een paar dagen duren voordat de spanning in het lijf van de kat weer afneemt. Daarom komt het soms voor dat, zelfs al heeft de kat al een keer agressief gereageerd, hij een dag later weer hetzelfde doet. We zien dit het vaakst bij volwassen katten en dan met name bij katten die zelfverzekerd zijn.

Redirectie-agressie zet de relatie tussen kat en eigenaar of tussen kat en andere huisdieren vaak onder grote druk. De aangevallen kat (of een ander huisdier) wordt angstig voor de andere kat of de eigenaar vertrouwt de aanvallende kat niet meer.

Hoe komt het?

Vaak weet de eigenaar niet wat de reden van de agressie was, omdat hij niet thuis was toen de kat spanning opbouwde van bijvoorbeeld een andere kat in de tuin, een vreemde geur of een hard geluid. Toch vind je vaak, wanneer je terugkijkt naar wat er op een dag gebeurde,

Omgaan met redirectie-agressie

- Breng jezelf, kleine kinderen en andere huisdieren in veiligheid door de opgewonden kat in een aparte kamer een paar dagen tot rust te laten komen. Indien de kat af te leiden is met het gooien van brokjes of met een speeltje, doe dit dan in de richting waarin je de kat wilt hebben en van je af. Mocht de kat niet af te leiden zijn dan kun je een groot kussen of een stuk karton gebruiken waarmee je hem naar de andere kamer leidt. Uiteraard moeten in deze kamer wel kattenbak, voer- en drinkbak, slaap- en schuilplekken aanwezig zijn. Maak de kamer verder zo prikkelarm mogelijk zodat de kat echt tot rust kan komen.
- Pak de kat nooit op, raak hem niet aan en kijk niet rechtstreeks naar hem wanneer hij in deze staat is. Hij kan daardoor nog agressiever worden.
- Als een persoon verwondingen heeft opgelopen, ga dan naar de huisarts om hier naar te laten kijken. En ga indien een ander dier is aangevallen en verwondingen heeft voor de zekerheid even langs de dierenarts.
- Neem contact op met een gediplomeerde kattengedragstherapeut. Hij of zij kan je leren om de signalen van opwinding bij je kat te herkennen en de juiste stappen te nemen om een aanval te voorkomen. Ook kan hij het vertrouwen weer helpen opbouwen en een aangevallen huisdier leren niet meer bang te zijn voor de kat.

wel een directe aanleiding waarmee je de prikkel kunt achterhalen.

Deze prikkel veroorzaakt spanning en wanneer de spanning geen ontlading vindt, kan de kat zich 'afreageren'. Prikkel die een hoge staat van opwinding bij een kat kunnen veroorzaken zijn:

Wat ruikt de kat?

Er gebeurt iets buiten...

- Het zien of ruiken van een vreemde kat door bijvoorbeeld een raam
- Vreemde geluiden
- Geuren van andere dieren
- Vreemde mensen
- Vreemde omgeving
- Pijn

Hoe herken je het?

Het agressieve gedrag lijkt uit het niets te komen, er lijkt dus geen aanleiding te zijn. Er is echter altijd een hoge mate van opwindning aanwezig waardoor de uiteindelijke aanval heftig is en vaak gepaard gaat met ernstige verwondingen bij degene die aangevallen wordt.

De opgewonden kat kan verschillende gedragingen laten zien zoals waakzaamheid, rusteloosheid, nerveus heen en weer lopen, recht opstaande haren op de rug, blazen, zwiepende staart, starende blik, vergrote pupillen en lagere geluiden zoals grommen. Deze hoeven niet allemaal tegelijk getoond te worden en ze kunnen in sterkere of minder sterkere mate geuit worden.

Het lastige bij redirectie-agressie is dat het soms lijkt alsof er niets meer aan de hand is met de kat, maar dat hij toch opeens weer kan aanvallen. De opgewonden staat kan soms dagen aanhouden. Zelfs al is de kat na een paar dagen weer helemaal tot rust gekomen kan hij soms toch op een ander moment weer agressief reageren. De persoon of huisdier die hij ziet als de oorspronkelijke oorzaak voor zijn opgelopen opwindning kan hij met agressie op afstand houden.

Voorbeeld van redirectie-agressie in de praktijk : op de kast

Ik kreeg een telefoontje van een mevrouw die twee katten heeft waarvan een kat plotseling de andere kat had aangevallen. Er was haar niets opgevallen, maar ze kwam thuis na een dag werken en de plukken haar lagen overal. Een van de katten zat bovenop een kast en ze vond urine in de woonkamer. De andere kat liep opgewonden in het rond en was erg gefocust op de kat op de kast. Toen de kat eindelijk van de kast kwam werd ze weer aangevallen. Dit ging gepaard met een hoop geluid van beide katten waarbij de aangevallen kat ook verwondingen opliep. Er zijn dus minimaal twee negatieve ervaringen tussen de beide katten geweest. Het allereerste advies was de katten direct te scheiden en de agressieve kat in een aparte kamer tot rust te laten komen. In een gedragsconsult bespraken we verdere stappen om weer een positieve associatie te ontwikkelen tussen de twee katten. Hierbij leerde de angstige kat niet meer angstig te zijn voor de aanvallende kat.

Neem voor meer informatie contact op met Tinley Gedragstherapie voor Dieren op www.tinleygedragstherapie.nl of telefonisch via 0900-2020653.

Voorbeeld van redirectie-agressie in de praktijk : dollie mina

In een e-mail schreef een mevrouw dat haar kat haar sinds een paar dagen aanviel. Ze moest zelfs naar de huisarts omdat de verwondingen die ze daarbij opliep ernstig waren. Ze woont alleen met de kat in een flat, is vijf dagen per week aan het werk en wanneer ze thuiskomt, komt Mina altijd gelijk naar haar toelopen voor aandacht en eten. Dit keer deed mevrouw de deur open en liep ze door de gang naar de woonkamer, waar Mina met grote ogen naar haar keek en blies toen mevrouw dichterbij kwam. Mevrouw wilde Mina geruststellen en liep naar haar toe, waarna Mina haar aanviel, beet, gromde en blies. Mevrouw schrok zich een hoedje, herkende Mina helemaal niet meer en snapte niet waarom Mina zo reageerde. Tijdens het gedragsconsult bleek dat er in de flat naast haar geklust werd, met het nodige lawaai waar Mina van geschrokken was. Mina had de hele dag dit geluid gehoord en het spanningsniveau was daardoor gestegen. Toen mevrouw thuiskwam was Mina nog steeds in een verhoogde staat van opwindning en toen mevrouw haar wilde benaderen viel Mina aan. De eerste actie was het tot rust laten komen van de kat. Mevrouw liet Mina een paar dagen in een rustige kamer met de gordijnen dicht en na twee dagen was Mina weer de oude. Omdat mevrouw behoorlijk geschrokken was van de agressie van Mina was het ook belangrijk dat ze weer vertrouwen kreeg in haar kat. Dit werd met kleine stapjes opgebouwd.

Advertentie

